

MALÁ

AKTIVITA: MÁM SE O CO OPŘÍT

Anotace:	Žáci si vybírají ze seznamu rezerv, o co se opřít, když jim je úzko. Po projekci se zamýšlí, o co se mohla opřít vietnamská dívka Rong žijící v ČR. Vciťují se do ní a zamýšlí se nad tématem kulturní odlišnosti.
Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:	ZV a GV: člověk a společnost, OV: společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ
Průřezová témata:	ZV a GV: OSV, VDO, VMEGS, MKV OV: OVDS
Klíčové kompetence:	ZV a GV: komunikativní, sociální a personální, občanské, k řešení problémů, k učení OV: komunikativní, sociální a personální, občanské, k řešení problémů, k učení
Doporučený věk:	10+
Cíle:	Žáci: <ul style="list-style-type: none">▪ zamýšlejí se nad tím, o co se mohou opřít v těžké životní situaci▪ vciťují se do vietnamské dívky žijící v ČR▪ debatují nad tím, jak žít společně s lidmi odlišných tradic a náboženství
Délka:	60 min. (včetně projekce filmu)
Pomůcky:	PRACOVNÍ LIST pro každého žáka
Postup:	<ol style="list-style-type: none">1. Rozdáme žákům pracovní list. Mají vybrat ze seznamu pět rezerv, o které by se opřeli, když by jim bylo úzko, byli v těžké životní situaci. Mohou si vymyslet i vlastní opory, které v seznamu nejsou. Pokud se v seznamu vyskytnou slova, kterým žáci nerozumí, společně je vysvětlíme.2. Žáci sdílejí, co si vybrali. Je dobré, aby svůj výběr rozvedli. Vysvětlili, co jim pomáhá a proč. Necháme jim na to dostatek času.3. Promítneme žákům film.4. Po projekci provedeme stručnou reflexi metodou jednoho slova. Vyzveme žáky, ať řeknou jedno slovo, které je k filmu napadá. Slova zapisujeme na tabuli, mohou se opakovat. <p>Poznámka: Další metody reflexe emocí najdete v informačním textu <i>Jak na reflexi emocí po filmové projekci.</i></p>

Reflexe:

Vracíme se k počáteční aktivitě. Nyní se žáků ptáme: V jakých situacích bylo úzko dívce Rong, hlavní postavě filmu? V jakých nepříjemných situacích se ocitla? O co se mohla opřít? (Můžete, ale nemusíte využít seznam rezerv.) Jakým způsobem bychom se měli snažit žít společně s lidmi odlišného vzhledu/kultury/tradic? Jak pomoci v počátcích?

Poznámka: Můžeme mít ve třídě žáka vietnamského nebo jiného původu. Je třeba citlivě reagovat. Je dobré ho na téma předem upozornit, případně ho zapojit, aby i on pověděl příběh své rodiny, pokud bude mít zájem.

Zkušenosti z praxe:

Tuto aktivitu jsem testovala v páté třídě, kam ve čtvrté třídě začala docházet dívka z Ukrajiny, která byla na testování přítomná. Do čtvrté třídy nastoupila po prázdninovém pobytu v ČR, uměla pouze pár slov, psala azbukou, ale velice se snažila porozumět, učit se. Žáci pracovali ochotně, trochu jim dělalo problém porozumět některým obrátům v pracovním listu. Při diskusi vlastně nikoho nenapadlo, že máme ve třídě Viki, která se přistěhovala z Ukrajiny. Až když jsem se zeptala přímo Viki, jaké má vlastně zážitky z příchodu do ČR, uvědomili si žáci, že něčím podobným mohla procházet. Viki mluvila o úzkosti při vstupu do školy, s osamocněním, ale opírala se o starší sestru a neměla problém s posmíváním. Vzpomínala, že na Ukrajině měla kočičku, která jí pomáhala mírnit trápení. Aktivitu jsme zvládli za 45 min.

Andrea Tláskalová, ZŠ Zbiroh

Aktivitu jsem zkoušela v 1. ročníku SŠ a pracovalo se s ní dobře. Při počáteční evokaci jsme si vysvětlili některá slova a nastínili situaci, ve které nám může být úzko. Se sdílením svých výběrů z pracovního listu žáci neměli problém, a už jen tato aktivita zabrala třetinu doby. Na některých slovech se shodli, což podpořilo přátelskou atmosféru ke sdílení. Po filmu se rozvinula zajímavá debata, do níž žáci přispívali svými zkušenostmi např. ze ZŠ s chováním k jiným rasám či národnostem ve třídě; postupně jsme přešli k jiným odlišnostem (např. sexuální orientace) a debata sama přirozeně dospěla i k obecnějším závěrům. Tato aktivita i téma jsou výborné k vytvoření příležitosti projevit se i pro žáky, kteří většinou mlčí, protože nyní se to týkalo všech a každý má s něčím takovým zkušenost. Zároveň bylo potěšující pozorovat, že když se vyskytl nějaký příspěvek, který byl, třeba jen z legrace, rasisticky či nesnášenlivě orientován, ostatní se proti němu vyhranili. Celkově na sebe žáci reagovali dobře, poslouchali se navzájem, doplňovali se a já jako učitel byla jen tím, kdo debatu řídil. Časové doporučení je 60 minut, ale záleží na sdělnosti žáků, my využili dvou spojených hodin, tj. 90 minut, a ještě jsme nedořekli vše.

Zuzana Hladíková, SPŠ na Proseku

MALÁ

PRACOVNÍ LIST

Vyber ze seznamu pět potřeb, o které by ses opřel/a, kdyby ti bylo úzko, nebo jsi v těžké životní situaci.

SEZNAM POTŘEB:

DUŠEVNÍ POHODA	LÁSKA
BEZPEČÍ	ÚCTA
UZNÁNÍ	BÝT POVŠIMNUT/A
VYJÁDŘENÍ SEBE SAMA	PŘIJETÍ
PŘÁTELSTVÍ	INTEGRITA
KRÁSA	KREATIVITA
ROZVOJ	BÝT POCHOPEN/A
AUTENTIČNOST	SPOLEČENSTVÍ
ZÁBAVA	BÝT DŮLEŽITÝ/Á
ROVNOST	SVOBODA
MÍT VLIV	SPOLUPRÁCE
UPŘÍMNOST	DŮVĚRA
VYROVNANOST, HARMONIE	SOUNÁLEŽITOST
HUMOR	ODPOČINEK
KLID	EFEKTIVITA
INSPIRACE	VDĚK
RELAX	SPRAVEDLNOST
AUTONOMIE	AKCESCHOPNOST